

Sammanträdesdag
Tisdagen den 7 juni 2011

Justerat den

Justerat den

Ingrid Dalén

Jan Lamby

Närvarande:
Ordförande
Vice ordförande
Ledamöter

Ingrid Dalén (HSO/FUB)
Jan Lamby (HSO/HRF)
Anna Hansson (HSO/R)
Göran Gustafson(SRF)
Berit Hinderson (HSO/FHLIS)
Amir Amirrazi (DHR)

Förhindrade:

Lasse Persson (HSO/NHR)

§ 1 Fastställande av dagordning

Rådet beslutar att låta punkt 8 till dagens sammanträde utgå eftersom ingen föredragande kunnat närvara, samt att istället förlänga punkt 9.

§ 2 Föregående protokoll

Rådet bordlägger frågan om att lägga protokoll 5/2011 till handlingarna.

§ 3 Inkomna och utgående protokoll/skrivelser
Anmäls inkomna protokoll/minnesanteckningar vilka läggs till handlingarna:

Protokoll nr 4/2011 från kommunstyrelsens handikappråd

Protokoll nr 4/2011 från handikapprådet för trafik- och renhållningsnämnden och Stockholms stads parkerings AB

Anteckningar från stadsbyggnadskontorets ledningsmöte den 18 april, 2 maj, 9 maj, 16 maj, 23 maj 2011.

§ 4 Ärenden tagna på delegation
Inga ärenden finns att anmäla.

§ 5 Exploateringsnämnden
Ordföranden går igenom dagordningen, tjänsteutlåtanden och protokollet från nämndens senaste möte.

Rådet finner det anmärkningsvärt att man i kontorets slutredovisning av utbyggnad av Vällingby Centrum (punkt 12 vid exploateringsnämndens sammanträde den 19 maj 2011), inte alls nämner hur de berörda handikapprådets möjligheter att lämna synpunkter har organiserats. Stadsbyggnads- och exploateringsnämndens råd blev av stadsbyggnadskontorets förvaltningsledning ombett att följa och utvärdera om- och utbyggnadsprocessen vad gäller några centra i staden, bland annat Vällingby. Rådet beklagar att man inte getts den möjligheten trots flera försök till kontakt. Rådet har fått löften om att bli kontaktat vid strategiskt lämpliga tillfällen men så har inte skett. Också stadsdelsnämndens handikappråd har framfört allvarlig kritik med samma innebörd.

§ 6 Synpunkter på utsända checklistor

Rådet beslutar att vänta med att gå igenom samtliga checklistor till sitt nästa möte för att då utvärdera tillvägagångssättet.

**§ 7 Inbjudan till samråd om förslag till program för
Hornsbruksgatan mm (Södermalm 3:21) i stadsdelen
Södermalm, S-Dp 2009-15437-54**

Föredragande: Max Goldstein

Svar senast 2011-06-10

Följande synpunkter ska beaktas i den fortsatta plan- och byggprocessen:

Rådet anser att det via avtal måste preciseras vem som ansvarar för hiss som går hela vägen från tunnelbaneperrong till park.

Rådet känner oro för hur frågor kring de två elektriska stationerna ska lösas. Rådet understryker vikten av att man håller existerande maxgränser för elektrisk respektive magnetisk strålning.

Rådet noterar att man planerar att använda en ny lösning med så kallat ”kompaktgarage”. Rådet förutsätter att denna lösning blir fullt tillgänglig och användbar för alla.

Rådet tackar för informationen.

**§8 Inbjudan till samråd om program om förslag till
strukturplan för Husby i stadsdelen Husby,
S-Dp-2011-04898-53**

Föredragande: Torbjörn Johansson

Svar senast 2011-08-08

Rådet beslutar att låta ärendet utgå eftersom ingen föredragande kunnat närvara. Rådet kommer att behandla planen vid sitt nästa sammanträde.

**§ 9 Underrättelse om utställning - förslag till detaljplan för Slussen del av Södermalm 7:85 m fl, inom stadsdelarna Södermalm och Gamla stan, S-Dp 2005-08976-54
Samt**

Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för ny bussterminal för Nacka Värmdöbussarna, del av Södermalm 7:87 m fl, i stadsdelen Södermalm, S-Dp 2011-01580-54

Föredragande: Andreas Burghauser, Pernilla Johnni
Svar senast 2011-06-19

Följande synpunkter ska beaktas i den fortsatta plan- och byggprocessen:

Rådet vill uppmuntra kontoret att fortsätta arbeta på den gångväg mellan buss och tunnelbana som är med i detaljplaneförslaget för bussterminalen. Rådet anser att vägen är för lång i nuläget och att det därför kan bli svårt för personer med rörelse- eller andningssvårigheter att ta sig mellan buss och tunnelbana.

Rådet utgår från att bussterminalen kommer utformas så att fullgod utrymningssäkerhet uppnås, även för personer med funktionsnedsättningar.

Rådet anser att det måste finnas hiss från södra änden av perrongen i bussterminalen upp till Götgatan.

Rådet vill också understryka vikten av så god ventilation som möjligt i den planerade bussterminalen, för att även personer med allergier eller andra med överkänslighet ska kunna vistas där.

Gällande det utställda förslaget till detaljplan för Slussen hänvisar rådet till den skrivelse som är bilagd protokollet, se bilaga 1.

Rådet tackar för informationen.

§ 10 Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av Norra Djurgårdsstaden, Norra II (del av Hjorthagen 1:3) i stadsdelen Hjorthagen och Norra Djurgården, S-Dp 2009-18084-54

Föredragande: Helena Ackelman

Svar senast 2011-06-10

Följande synpunkter ska beaktas i den fortsatta plan- och byggprocessen:

Rådet är negativt till etagelägenheter, eftersom de är olämpliga som bostäder för hushåll med rörelsehindrade familjemedlemmar. Om de ändå byggs, ska det finnas möjlighet att installera inomhushiss (vertikalhiss) med bibehållen god planlösning.

Handikapplatser ska placeras intill hissar i garagen. Om möjligt bör garagen ha en höjd på 2.8 meter så att också högre stationsvagnar som används av vissa rullstolsburna personer kan parkera där.

Utrymnings säkerheten i garaget måste beaktas; om inte ett fullgott sprinklersystem anordnas bör garaget förses med en brandsäker sluss med hiss som går att använda vid brand.

Rådet beklagar att man inte kan ordna besöksparkering inom 10 meter. Möjligen skulle besöksparkeringen kunna ordnas i garaget, men då måste man försäkra att garaget är öppet även för besökare och inte enbart boende.

Rådet anser att det är bra att man planerar att installera sopsug. Rådet anser dock att kvittblivningsplatserna bör placeras inomhus. Väljs trots allt en lösning med kvittblivning av hushållssopor utomhus anser rådet att avståndet från entré till kvittblivningsställe inte bör överstiga 10 meter.

Rådet anser att de vägar man planerar att tillåta både cykel- och gångtrafik på, måste göras så breda att de kan separeras.

Rådet är intresserat av den särskilda utformning som planeras av gatorna inom området och som diskuteras i planbeskrivningen på sidan 17. Rådet poängterar att denna mönstersättning måste göras på så sätt att den underlättar orienterbarheten, till exempel för personer med synnedsättning.

Rådet tackar för informationen.

§ 11 **Rapporter/Remisser**

Ordföranden berättar om resultatet av den enkät som stadsbyggnadskontoret genomfört bland dem som sökt bostadsanpassningsbidrag.

Ordföranden tar upp de punkter i stadsbyggnadskontorets tertialrapport 1 som direkt berör rådet.

Ordföranden rapporterar från sitt senaste möte med Boverkets samrådsorgan med handikappförbunden.

Ordföranden berättar om en fråga som uppstod på FUB:s årsstämma som berör utformningen av handikapptoiletter. Idag saknas britsar för vuxna på många toaletter, motsvarande de som finns för blöjbyte av barn. Detta leder till att de vuxna som behöver hjälp av sköta sin hygien får läggas på golvet. FUB:s önskan är att det ordnas britsar för vuxna åtminstone på någon handikapptoilet i större centrumanläggningar.

§ 12 **Övriga frågor**

Rådet beslutar att det möte den 16 augusti som reserverats för om behov eventuellt skulle finnas, ska hållas.

§ 13 **Kvarvarande obesvarade frågor**

Rådet beslutar att stryka följande två punkter från sin bevakningslista:

- Hörselteknisk utrustning i tekniska nämndhuset
- Konsekvenserna av laddningsplatser för elbilar ur aspekterna brandsäkerhet och elektromagnetiska fält

Mötet avslutas kl. 16.30

Vid protokollet

Ingrid Mårtenson

BILAGA 1

Till Kommunstyrelsen
Stadsbyggnadsnämnden
Trafik- och Renhållningsnämnden
Stadsdelsnämnden i Södermalm

Nya Slussen – bryter mot Plan- och Bygglagen (PBL)?

Det utvecklade planförslaget för Slussen såsom det nu ställs ut, strider mot Sveriges Plan och Bygglag (PBL). Vi som representerar personer med funktionsnedsättning säger nej till detta förslag. Att år 2011 ställa ut ett förslag som inte uppfyller lagens krav och dessutom i vissa avseenden t.o.m. är sämre en nuvarande lösning, är svårt att förstå. En stad som har ambitionen att vara världens mest tillgängliga huvudstad, förlorar sin trovärdighet om man förverkligar det utställda förslaget utan ändringar. Det måste omarbetas, detaljplanen måste juridiskt fastställa hur nivåskillnader ska överbryggas.

Lagen som ska tillämpas i detta fall är PBL i den lydelse som fanns före 2011-05-02: PBL 3 kap §18 andra stycket: "Sådana platser och områden ska dock alltid uppfylla kravet i 15 § första stycket 5 på användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.../...stöd av denna lag". Boverket har föreskrivit hur PBL ska tolkas när det gäller tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga på allmänna platser: I sin författning BFS 2004:15 ALM 1, §10: "*Om det tillskapas/anläggs en nivåskillnad som motsvarar mer än ett våningsplan, skall nivåskillnaden överbyggas med hiss och trappa, om det inte är möjligt eller lämpligt att överbygga den med ramp och trappa.*"

Förslagets ambition är bl.a. att skapa flera attraktiva platser av olika karaktär, både nära vattnet och på högre nivåer närmare bebyggelsen. Det är lovtvärt: Uppehållsytor med serveringar, bryggor och kajplan som i förstone kan se generösa och användbara ut. Desto större blir besvikelsen när man skärsådar hur alla rullstolsanvändare/barnvagnsdragare/rollatoranvändare och de många andra som har allvarliga rörelsesvårigheter ska kunna förflytta sig mellan dessa nivåer. Inte minst i det som kommer att bli huvudstråket: Från Gamla Stan upp till Södermalmstorg via kajplanet och brygganläggningen runt slusskanalen.

Den höjdskillnad som skapas mellan detta kajplan och Södermalmstorg kommer att bli 10,8 m. Alltså lika högt som ett trevåningshus. Det är därför uppenbart att det behövs en hiss- förbindelse mellan denna – och mellanliggande – nivåer. En hiss som ska vara offentlig och tillgänglig dygnet runt. De hissar som finns omnämnda i planbeskrivning och illustrationer kommer att vara integrerade i verksamheter, vilket vi anser inte är godtagbart.

Ett exempel till: Den nya bil/bussbron med gångbanor kommer enligt uppgift att få en lutning som är brantare än nuvarande förbindelse. Det innebär att det inte heller finns en alternativ tillgänglig väg mellan Gamla Stan och Söder. En väg som uppfyller PBL:s krav på allmänna platser. Ytterligare exempel är Katarinaparken med långa, helt otillgängliga ramper från Stadsgårdens kajplan.

Stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens handikappråd framhöll i sitt yttrande över förslaget till detaljplan i februari förra året bl.a. att ramperna i detta förslag, som då uppgavs luta 1:20, måste innehålla vilplan; att parkeringsplatser för personer med funktionsnedsättning ska finnas inom planområdet och att utrymningssäkerheten för dem vid bl.a. brand och gasläckor nog måste studeras. Inget av detta tycks ha beaktats i det förslag som nu ställs ut. I stället har tillgängligheten försämrats ytterligare.

Sammantaget innehåller förslaget så många brister att råden avstyrker förslaget. Det måste omarbetas på sådant sätt att de nivåskillnader som ofrånkomligen måste finnas, pga. topografiska förutsättningar eller annat, överbryggas på ett sätt om uppfyller krav som ställs i PBL enligt ovanstående citat. Hissförbindelser måste både illustreras i planen och vara införda som bindande föreskrifter i planbestämmelser.

De synpunkter som bl.a. Stadsbyggnadsnämndens och Exploateringsnämndens gemensamma handikappråd framförde förra året måste tas på allvar. Också orienterbarheten är en viktig aspekt som givetvis ska beaktas i den fortsatta processen, liksom utrymningssäkerhet och parkeringsmöjligheter för personer med funktionsnedsättning.

Stockholm i juni 2011

Kommunstyrelsens handikappråd

Stadsbyggnadsnämndens och Exploateringsnämndens handikappråd

Trafik- och Renhållningsnämndens handikappråd

Stadsdelsnämndens i Södermalm handikappråd